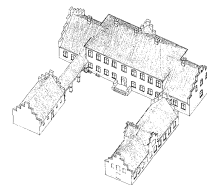

Lolland-Falsters Stift

Stiftsøvrigheden

Miljøcenter Roskilde
Att.: Gert Agger

Østre Allé 2
4800 Nykøbing F.

Tlf.: 54 85 02 11
Fax: 54 82 02 11

E-post: lstift@km.dk
Hj.side: www.lf.stift.dk

CVR: 60013713

Dok. nr. 18/13241/10

Dato: 05.02.2010
HNN

Bemærkninger til mødet den 11. januar 2010 og notat vedrørende samme af 18. januar 2010 om indsigelse til lokalplanforslag 360-21, demonstrationsvindmøller ved Kappel.

Stiftsøvrigheden skal udtrykke stærk bekymring for påvirkningen af Kappel Kirke og Kirkegård og skal i øvrigt, på baggrund af Miljøcentrets udmelding under mødet den 11. januar 2010, om at man er sindet at støtte kommunen i sagen, meddele at projektet klart bør reduceres til de 5 demonstrationsvindmøller nærmest vandet, således at de 2 vindmøller nærmest kirken udgår.

Stiftsøvrigheden lægger i øvrigt til grund, at en VVM-redegørelse med en visualisering, der, i betydelig grad, undlader at vise den reelle virkning på kulturarven, i dette tilfælde Kappel Kirke og Kirkegård, ikke vil kunne danne grundlag for en beslutning, der giver lokalplanmyndigheden medhold.

Stiftsøvrigheden anerkender ikke synspunktet om, at området alligevel ville skulle anvendes til vindmøller på 150 meter som relevant for sagen, og anerkender ikke kommunens repræsentants bemærkninger på mødet om, at, en eventuel bedre visualisering, ikke kan ændre kommunens vurdering af sagen.

Nedenfor følger Roskilde Miljøcenters notat af 18. januar 2010 med stiftsøvrighedens bemærkninger anført med fed skrift.

Med venlig hilsen

Vibeke Larsen

Steen Skovsgaard

Kopi:
Kirkeministeren
Lolland Kommune

Notat fra møde 11. jan. 2010 om vindmøller ved Kappel mellem Lolland Kommune, Stiftsøvrigheden for Lolland-Falster og Miljøcenter Roskilde

I Mødet deltog:

Fra Stiftsøvrigheden: Steen Skovsgaard, Vibeke Larsen, Henrik N. Nielsen og Hans T. Larsen

Fra Lolland Kommune: Jørgen Nielsen

Fra Miljøcenter Roskilde: Peter Koch Andersen og Gert Agger (ref)

Mødet var indkaldt iht. Planlovens §28, stk. 2, hvoraf det fremgår, at uoverensstemmelser om et lokalplanforslag mellem en kommune og en statslig myndighed kan indbringes for miljøministeren, hvis der ikke kan opnås enighed. Miljøministerens opgave på dette område er efter bekendtgørelse nr. 1128 af 26. september 2007 henlagt til Miljøministeriets Miljøcentre.

Stiftsøvrigheden har i henhold til planlovens § 29, stk. 3, gjort indsigelse mod Lolland Kommunes lokalplanforslag for store vindmøller ved Kappel. Indsigelsen er begrundet i at møllerne vil **(få en væsentlig negativ indvirkning på den visuelle opfattelse af Kappel Kirke og Kirkegård)** dominere omgivelserne i forhold til Kappel Kirke på uheldig vis. Stiftsøvrigheden er **i øvrigt** nervøs for at en vedtagelse af lokalplanen vil danne præcedens, således at kirkerne og deres omgivelser fremover vil blive nedprioriteret ved etablering af tekniske anlæg.

Stiftet stillede i øvrigt spørgsmål til visualiseringernes tekniske kvalitet, herunder størrelsesforholdene mellem vindmøllerne og det omgivende landskab. Stiftsøvrigheden henviste til, at vindmøller i nogle af fotostaterne er mindre end i andre uanset, at den oplyste afstand i førstnævnte er mindre. Derudover bemærkedes det, at der ikke er fotoeksempler på allerede etablerede vindmøller på 150-200 meter eller fx bygninger, hvilket betragtes som en stor mangel og som problematisk, da det er en let måde at sikre kvaliteten af visualiseringen. Miljøcenter Roskilde kunne ikke umiddelbart forklare forskellene, men Peter Koch Andersen indestod for at visualiseringerne er korrekte.

Yderligere påpegede stiftsøvrigheden, at vindmøllerne og lysmasterne er bevægelige og lysende konstruktioner, og at visualiseringen derfor er utilstrækkelig, og at der kunne og burde have været anvendt animerede visualiseringer.

Kommunen er bevidst om forholdet, men har truffet valget til fordel for vindmøllerne. Lokalplanforslaget er udarbejdet i overensstemmelse med forslag til Kommuneplantillæg med VVM, som er udarbejdet af Miljøcenter Roskilde.

Miljøcenter Roskilde er planmyndighed på VVM-området for vindmøller af pågældende størrelse. I efteråret 2008 bad Miljøministeren miljøcentret om at gøre

plan- og VVM-grundlaget for en demonstrations vindmøllepark færdigt. Planarbejdet var påbegyndt af det nu nedlagte Storstrøms Amt. Miljøcenteret udsendte i august 2009 et forslag til kommuneplantillæg med VVM. Kommuneplantillægget er udarbejdet med bidrag fra bygherre (DONG) og i samarbejde med Lolland Kommune.

Kommuneplantillægget er udgivet i overensstemmelse med de udmeldte statslige interesser i kommuneplanlægningen. Miljøcenteret er endvidere af den vurdering, at kommuneplantillægget, og dermed Lolland Kommunes Lokalplanforslag, er i overensstemmelse med de aktuelle statslige mål om at fremme udviklingen og anvendelsen af vindkraft som en væsentlig del af landets fremtidige CO2-fri energiforsyning.

Miljøcenter Roskilde er enig med stiftet i, at de planlagte vindmøller vil få en væsentlig betydning for oplevelsen af Kappel Kirke, og at man med henblik på en yderligere belysning af dette forhold kunne foretage flere visualiseringer og lave bevægelige animationer m.v. Det er imidlertid Miljøcenterets vurdering, at en sådan udbygning af visualiseringerne i forhold til VVM-redegørelsen næppe vil føre til afgørende ny erkendelser om det landskabelige samspil mellem vindmøller og Kirke. Herudover lægger miljøcenteret vægt på, at området ved Kappelområdet er meget velegnet til vindmøller og at det har været udlagt til vindmølleformål igennem mange år. Alternativet til de planlagte vindmøller på op til 200 m må derfor realistisk set antages at være vindmøller på de normale 150 m, som tillades i vindmøllecirkulæret. Miljøcenteret er af den opfattelse, at den nævnte forskel i møllestørrelse næppe vil føre til væsentligt forbedring af det landskabelige samspil med Kappel Kirke.

Miljøcenteret finder derfor, at det foreliggende materiale beskriver de visuelle forhold tilstrækkeligt, til at der kan træffes afgørelse i sagen.

Miljøcenter Roskilde tilkendegav på denne baggrund – og på baggrund af VVM-redegørelsens vurderingerne af projektets miljømæssige virkninger - at man inden for ca. 4 uger vil træffe afgørelse i sagen. Afgørelsen vil afspejle, at man efter en afvejning af de statslige interesser i sagen, finder, at hensynet til udviklingen og anvendelse af vindkraft i den konkrete sag må tillægges større vægt end hensynet til landskabet omkring Kappel Kirke. Det vil i den forbindelse blive præciseret, at der er tale om en konkret afvejning af de samfundsmæssige interesser i sagen, og at afgørelsen derfor ikke kan lægges til grund for vurderinger i andre sager vedrørende varetagelse af hensynet til kirkernes omgivelser i det åbne land.

(Slut)